

Metod Turnšek

Črni Hanej

Metod Turnšek ČRNI HANEJ

Družina, Ljubljana 2014, strani 280, cena broš. 22,50 €

Za počastitev stoletnice rojstva pisatelja Metoda Turnška je založba Družina leta 2009 zasnovala zbirko sedmih knjig njegovih povesti in romanov, katere urednik je literarni zgodovinar Milan Dolgan. Kot prva je že isto leto izšla povest *Božja planina*, ta knjiga pa je peta v tej zbirki. To je zgodovinska povest, katere prizorišče je Koroška

sredi 16. stoletja, ko so nad ljudmi še vladali graščaki. Nekateri so bili brez srca in so tlačane neusmiljeno izkoriščali, nekaj pa je bilo takih, ki so se čutili povezane z ljudmi, jih imeli radi in ljudje so jim ljubezen vračali. Tak grajski gospod je v tej povesti plemeniti vitez Manfred. Gospod brez srca pa je hudobni graščak Miklavž, ki z nasiljem

piše S. Čuk

in ropom množi bogastvo. »Malo solz je potočil za pokojno ženo in malo ljubezni in skrbi je posvečal otrokoma. Ta dva pa sta bila vsa po materi: mirna in tiha, blagega srca.« Sin Lambert se je odpovedal nasledstvu in je odšel v Dobrlo ves, kjer se pripravlja na duhovniški poklic. Graščak Miklavž hoče svoje posesti prepustiti rebrškemu graščaku Ivanu, ki je pri ljudeh na slabem glasu, in mu ponuja svojo hčerko Manico. Očetovim načrtom se odločno upre, zato jo da zapreti v grajski stolp. Zdaj nastopi kot rešitelj Črni Hanej, služabnik na gradu, ki mu je znana iskrena ljubezen med Manfredom in Manico.

Hanej se je rodil v revni družini, kjer je bilo veliko otrok, zato je moral iti služiti k tujim ljudem. Najprej je bil pastir, potem pa se je preživljal kot oglar. Pri tem delu je bil vedno umazan in črn, zato se ga je prijelo ime Črni Hanej. Njegovo srce pa je 'belo', plemenito. Uspelo mu je Manico rešiti iz ječe in jo po skrivni poroki izročiti v varstvo Manfredu. Zvesti služabnik bo ostal v njuni družini in bo s svojimi pripovedmi razveseljeval njune otroke.

V drugem delu knjige je nad dvajset strani risb in fotografij, ki po svoje osvetlujejo pripoved. Sledita dve dolgi študiji literarnega zgodovinarja Milana Dolgana, urednika Turnškove zbirke, pod skupnim naslovom "Zadnji vitez Rebrčan, Črni Hanej". Prva ima naslov "Kar je bilo pred Metodom Turnškom", druga pa "Epski poseg Metoda Turnška". Zvedeli bomo veliko zanimivega o pisatelju, redovniku cistercijanu, ki je po drugi svetovni vojni postal Korošec med Korošci.